

Domnule director general,

Domnilor președinți (Aurel Vainer și Daniel Rădulescu),

Domnule consilier prezidențial,

Domnule ministru,

Stimați reprezentanți ai corpului diplomatic,

Doamnelor și domnilor

Ziua de 9 octombrie ne aduce în fiecare an în memorie o tragedie istorică și umană pe care nu ar trebui să o lăsăm nicio clipă în uitare. Cu 79 de ani în urmă persecuțiile contra comunității evreiești din România au intrat în cea mai gravă etapă a lor: deportarea în Transnistria. Sute de mii de evrei din Basarabia, Bucovina și Transnistria au fost smulși din casele lor, deportați în marșuri ale morții, expuși unor condiții degradante și distructive, decimați de boli, foame și abuzuri fizice, victime ale unui regim politic care a exprimat cele mai negre prejudecăți și forme de inumanitate pe care le cunoscuse România până atunci. A fost nevoie de decenii pentru ca adevărul acelor ani, în care evrei și romi deopotrivă și-au pierdut viața, să fie recuperat și rostit cu responsabilitate și pietate în România democratică, devenită capabilă să condamne crimele regimului dictatorial legionar și antonescian și să iasă din ipocrizia regimului comunist.

Intrarea în conștiința istorică românească a memoriei Holocaustului este rezultatul muncii neobosite a acelor istorici, lideri de opinie naționali și internaționali, organizații civice care, după 1989, au scos la lumină această pagină neagră din istoria ultimului război mondial și din istoria României. Regimul comunist a amânat, timp de decenii, dezvăluirea deplină a acestui adevăr

dureros, iar după căderea lui Nicolae Ceaușescu au existat tentative de ascundere sau minimizare a tragediei. Eforturile intelectuale și civice, remarcabile în ultimele două decenii, pentru studierea și cunoașterea Holocaustului în țara noastră, au dat roade importante. Ele au plasat această tragedie, la care România de atunci a participat, pe harta memoriei noastre. Acest lucru nu înseamnă că, pe acest teren al memoriei, totul a fost făcut, deoarece memoria se cere mereu alimentată, păstrată vie cu atât mai mult atunci când este vorba de episoade cu caracter de genocid, care au văzut negarea dreptului însuși la existență, la viață, unor întregi comunități umane. Uitarea acestei istorii, uitarea Holocaustului, nu trebuie permisă tocmai în numele grijii, al responsabilității esențiale de a nu îngădui repetarea unor astfel de tragedii.

În același timp, gândurile noastre se îndreaptă către supraviețuitori, către cei care și-au pierdut rudele – soț, soție, copii, bunici - și care au avut forța să meargă mai departe, fără însă a uita.

Salut reprezentanții Federației Comunității Evreiești din România și prețuiesc contribuția Federației de a aduce în atenția tinerilor memoria acestor lecții de istorie.

Totodată, felicit Institutul Național pentru Studierea Holocaustului din România „Elie Wiesel”, care astăzi împlinește 15 ani de la fondare, pentru remarcabila sa activitate de cercetare, de recuperare științifică a adevărului despre Holocaust, dar și pentru contribuția constantă pe care o are la combaterea rasismului, xenofobiei și antisemitismului.

Acești 15 ani au adus schimbări extraordinare în construcția democratică a țării noastre. România a devenit membră a Uniunii Europene, una dintre cele mai mari construcții democratice din istoria Europei postbelice. Așa cum știm, în anul 2004, au fost prezentate recomandările raportului final al Comisiei Internaționale pentru Studierea Holocaustului din România, condusă de Elie Wiesel. România a făcut eforturi, recunoscute în plan intern și internațional, pentru îndeplinirea

acestor recomandări. Mai mult, țara noastră și-a asumat președinția Alianței Internaționale pentru Memoria Holocaustului (IHRA) în anul 2016-2017. România și-a consacrat, astfel, profilul de promotoare consecventă a valorilor toleranței, multiculturalismului și democrației.

Onorarea victimelor Holocaustului este o datorie fundamentală a statului român, dar și un semn de normalitate care arată că țara noastră a învățat din lecțiile secolului trecut.

Datoria noastră, la 79 de ani de la tragediile care au marcat istoria României, este de a ne asigura că memoria victimelor Holocaustului din România rămâne demnă și neîntinată de încercări de rescriere a istoriei și că poporul român rezistă populismului, cinismului rasist și xenofob, fundamentalismului și extremismelor de variate forme care pun în pericol valorile umaniste și democratice.

Vă mulțumesc.